

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

De Bronckhorst

Plaats : Noordwijk Zh
BRIN nummer : 07SG|C1
Onderzoeksnummer : 284003
Datum onderzoek : 25 juni 2015
Datum vaststelling : 24 september 2015

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	10
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	11
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	12
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	16

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool De Bronckhorst heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De leerlingen van De Bronckhorst behalen voldoende eindresultaten in de kernvakken.
- Het didactisch handelen is goed. Het lukt de leraren om alle leerlingen te bereiken. Zij weten passende werkvormen te kiezen en stemmen af op verschillen tussen leerlingen.
- De school signaleert vroegtijdig welke onderwijsbehoeften leerlingen hebben en weet vervolgens via een planmatige aanpak passende zorg te verlenen.
- De lange termijn doelen die de school stelt, zijn niet helder verwoord. Hierdoor is niet altijd even duidelijk waar naartoe wordt gewerkt.
- De directie stuurt de kwaliteitszorg aan waarbij met het team wordt gewerkt op basis van gezamenlijke verantwoordelijkheid en gedeeld eigenaarschap. De directie heeft vertrouwen in de teamleden en mede daarom is er sprake van zowel eigen als gedeelde verantwoordelijkheid.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de tien onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij deze standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Cognitieve eindresultaten			•		

De eindresultaten van de leerlingen van De Bronckhorst zijn voldoende. De school weet de afgelopen drie jaren steeds rond het landelijk gemiddelde te scoren. Deze score is passend bij de leerlingenpopulatie van de school.

Het team heeft op zowel groeps- als leerlingniveau geen eigen ambities verwoord. Wellicht dat het stellen van ambities op dit niveau een eerste aanzet kan zijn om nog gericht aan de resultaten te werken.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod			•	
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen				•
2.4	Ondersteuning				•

Het aanbod op De Bronckhorst voldoet aan alle kerndoelen. Het afgelopen schooljaar zijn de leraren gestart met het invoeren van coöperatieve werkvormen. De school heeft de keuze gemaakt om vanaf groep 5 Engels te geven en zij kijkt naar 21st century skills en hoe deze een structurele plek binnen het aanbod te geven. Opvallend tijdens de lesbezoeken was dat de voorbereide omgeving haast minimalistisch is ingericht. De leraren kunnen voor

een meer uitdagende en leerrijke omgeving zorgen die aansluit bij de onderwerpen waar de groep aan werkt. Op die manier dagen zij leerlingen die visueel ingesteld zijn meer uit.

Aandacht voor de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen is er continu. De school hanteert hiervoor een methode en schoolt haar leraren opdat zij de lessen op de juiste manier kunnen geven.

Op basis van de onderwijsbehoeftes van haar leerlingen maakt de school de onderwijskundige keuzes. Dit gebeurt met name intuïtief. Inzicht in de leerlingenpopulatie ligt niet op papier vast. Door dit steviger neer te zetten kan de school duidelijker zowel intern als extern keuzes helder maken en laten zien in welke richting zij zich ontwikkelt.

Het didactisch handelen en het zicht op ontwikkeling van leerlingen is gezamenlijk waargenomen. De leerkrachten geven goed les. Het volgen van de leerlingen is goed uitgewerkt. In de geobserveerde lessen was dit terug te zien.

De leraren zijn hun analysevaardigheden en diagnostische vaardigheden aan het ontwikkelen. De leerlingresultaten weten zij al goed te duiden. Het lukt de leraren om alle leerlingen te bereiken. De actieve betrokkenheid van de leerlingen die in de diverse groepen is waargenomen is groot. De leraren geven aan dat het gebruikmaken van coöperatieve werkvormen hier mede debet aan is. Tijdens de lesbezoeken was te zien hoe de leraren op minimaal drie niveaus les geven. Daarbij is er oog voor leerlingen die meer aankunnen, de zogenoemde levelwerkers. De instructie aan deze groep is niet structureel. Aangezien het team zich op het gebied van klassenmanagement aan het ontwikkelen is, is dit een punt dat zij zelf al op de agenda, voor het komend schooljaar, hebben gezet.

Voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven heeft de school handelingsplannen opgesteld. Hierin is duidelijk het uitstroomperspectief opgenomen en staan zowel de korte als lange termijn doelen omschreven. De intern begeleider evalueert regelmatig de ontwikkelingsperspectieven en stelt deze waar nodig bij. Tevens blijkt dat het aanbod steeds is afgestemd op de onderwijsbehoeftes van deze leerlingen.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid				•

Er heerst een fijne sfeer op De Bronckhorst en zowel leerlingen, ouders, directie en team laten een grote mate van betrokkenheid zien. De veiligheidsbeleving van leerlingen, ouders en leerkrachten brengt de directie regelmatig in kaart.

Tijdens het gesprek dat met de ouders is gevoerd kwam naar voren dat zowel de directie als de leraren ervoor zorgen dat je je als ouder gezien voelt op de school. En dat zij als ouder er van overtuigd zijn dat alle leerlingen ook gezien worden. Ouders geven aan dat dit gevoel voortkomt uit de betrokkenheid die directie en leerkrachten tonen in hen als ouders en hun kinderen. Dit geeft de ouders een groot gevoel van veiligheid.

De school streeft ernaar om met hoge ambities te werken. Wat deze precies zijn ligt niet vast. De concrete invulling hiervan zal het komende schooljaar plaatsvinden.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering			•	
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog			•	

De kwaliteitszorg is op De Bronckhorst in orde. De directie heeft de afgelopen jaren te maken gehad met ziekte. Ondanks de wisselende aanwezigheid van de adjunct-directeur slaagt de directie erin voor een goede kwaliteitscultuur te zorgen. Er is in het team een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren en zich te richten op de toekomst. Daarbij staan de vragen 'hoe bereiden we leerlingen voor op 2032 en hoe zorgen we ervoor dat zij met plezier naar school gaan' centraal.

De directie streeft ernaar de talenten van de leraren inzichtelijk te maken om zo die van een ieder optimaal te benutten. De eerste stap is hierin gezet door het opzetten van creamiddagen waarbij de leraren datgene aanbieden aan de leerlingen waarin ze goed zijn. Het team wil graag de kennis die onder de leraren aanwezig is delen binnen de stichting. Een voorbeeld hiervan is de kennis die de intern begeleiders hebben op het gebied van 'rouw en verlies'. Deze kennis kunnen zij stichtingsbreed inzetten, mocht dat nodig zijn. De cultuur van het gebruik maken van elkaars talenten komt tijdens het gesprek met de leraren goed naar voren. Ook zij willen de talenten van hun leerlingen nog beter in kaart brengen en leerlingen stimuleren deze talenten verder uit te bouwen.

Het team werkt vanuit het schoolplan. Door evaluatie en afstemming maakt de directie beleid en borgt dit vervolgens. Door meer diepgang in de evaluaties aan te brengen kan de school op dit gebied meer uit het schoolplan halen.

Het bestuur en de directie bespreken de opgestelde ambities, het beleid en de daarbij behorende doelen in de bovenschoolse gesprekkencyclus. De leraren onderhouden korte lijntjes met voorschoolse instellingen en met het voortgezet onderwijs. Belanghebbenden kunnen via de schoolgids, de jaargids, de nieuwsbrief of de website informatie vinden over ambities, doelen en resultaten van de school. Daarbij zijn ook het jaar- en het schoolplan betrokken.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op De Bronckhorst.

Daarnaast heeft de inspectie de school en het bestuur gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Het Bestuur van de Sophiastichting en het managementteam van De Bronckhorst onderschrijven het oordeel en de aanbevelingen van de inspectie tijdens het pilotonderzoek op 25 juni 2015 op basisschool De Bronckhorst te Noordwijk.

Ondanks de wisselende aanwezigheid van de adjunct-directeur is de directie erin geslaagd een goede kwaliteitscultuur te bewaken.

Er heerst een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren en zich te richten op toekomstvaardigheden van de leerlingen.

Ontwikkeling, veiligheid en met plezier naar school gaan staan centraal.

Er zijn duidelijke aandachtspunten vastgesteld die de komende jaren uitgewerkt gaan worden, uitgaande van de talenten van zowel de leerkracht als de leerling.

De ambitie van De Bronckhorst is middels helder verwoorde lange termijn doelen een krachtige leeromgeving te creëren met als gevolg nog hogere cognitieve eindresultaten.

Het bestuur heeft haar waardering uitgesproken naar alle betrokkenen van De Bronckhorst. Ze is zeer verheugd dat, binnen het nieuwe toezichtkader, De Bronckhorst het eindoordeel 'goed' heeft gekregen.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook De Bronckhorst.

Op 25 juni 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleiders en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties heeft de inspectie samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag heeft de inspectie een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren

gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie met pilots ervaring op met het vernieuwde toezicht. De onderwijsinspectie nodigt u met nadruk uit uw mening, ervaringen en inzichten rond de vernieuwing met ons te blijven delen.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek. Zo hebben we het afgelopen jaar in iedere sector raadplegingen georganiseerd over de hoofdlijnen van onze nieuwe koers en daar veel feedback op gekregen.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende'

of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.

- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.
- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.
- **Medio 2015 eerste evaluaties** - We benutten 2015 om in pilots zaken uit te testen, om zicht te krijgen op eerste effecten van onze vernieuwingen, om zaken bij te stellen, en uiteindelijk ook om te zien waar we het mis hadden. Rond de zomer van 2015 evalueren we de eerste uitkomsten van de pilots en gesprekken en bepalen dan het verdere traject.